

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya u. 1.
A lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Plóitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya u. 1.
A hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 24 K.
Félévre — — — — 12 K.
Negyedévre — — — 6 K.
Egy hóra — — — — 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tának el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 177. szám.

Szombat, augusztus 5.

Az obstrukció jogtalansága.

— Politikai munkatársunktól —

Budapest, aug. 5.

Okolicsányi László régi függetlenségi képviselő és a koalíciós parlament katonai előadója volt. Részt vett az előző rendszer egész katonai politikájának intézésében és ha valaki, hát ő bizonyára alkalmas arra, hogy találó párhuzamot vonjon a koalíció és a mai rendszer törekvései közt a haderő reformálása terén.

Nos hát, Okolicsányi László ma felszólt a parlamentben és megállapította, még pedig tények, bizonyítékok alapján, hogy aki meg volt elégedve a koalíció katonai politikájával, annak nem lehet jogos kifogása a Héderváry-kormány javaslatai ellen.

A bizonyítás nagyon logikus és egyszerű. A negyvennyolcas katonai követelések közül az önálló hadsereg elhullott már a nemzeti ellentállás során, amikor a koalíciós vezérek még csak miniszter-aspiránsok voltak. A magyar vezényszó és a magyar szolgálati nyelv a paktumban kapcsolódott ki. Ugyancsak a paktum bekapcsolta a létszámemelést. És így ezzel szemben csak a kilences bizottság pontozatai maradtak és az Andrássy-féle századnyelv.

Ez volt a koalíció katonai programja. Hát a Héderváry-kormány? Ennek javaslati, amint ezt ma Okolicsányi pontról-pontra kimutatta, befejezik a kilences bizottsági program végrehajtását. Már csak a jelvény-kérdés rendezése marad

fenn, erre nézve pedig több garanciális értékű kijelentés áll a közvélemény előtt. A koalíciós plusz ezek szerint a századnyelvre szorítkozik; ezt pedig részint a magyar népoktatás, részint a kétéves szolgálat és a kiképzés tempójának ezzel együtt való meggyorsulása automaticce meg fogja valósítani. Ugy, hogy végül a Héderváry-kormány semmivel sem fog kevesebbet hozni, mint amennyit, ha a hatalmat megtartja, a koalíció mint maximumot hozhatott volna.

Ezeket pedig nem mi állapítjuk meg, hanem Okolicsányi László, aki a koalíció katonai politikájának irányításában tevékeny részt vett és ismerte nemcsak Andrássy memorandumát, hanem azt a többi nagyszámu ajánlközést és ajánlatot is, mely a néhai koalíció minden frakciójából a katonai kérdésben a korona felé özömlött. Ebben a kérdésben Okolicsányi a koronatanu. És ez a koronatanu jelenti ki, hogy senki koalíciósnak nem áll jogában a Héderváry-kormány katonai javaslatait kifogásolni.

Okolicsányi László ezeket esütörtökön délben fejtette ki az obstrukció baloldal elkeseredése közben. Tizenkét órával azelőtt pedig, szerdán este, ugyanazok a kurucok, akiknek nem kell a közös hadsereg, leszavazták a pénzügyi bizottságban a honvédségnek, a magyar nemzeti hadseregnek elsőrendű haderővé való kifejtését. Nemzeti katonaságra nem adnak egy fityinget se, közös haderőre pedig — úgy mondják — akkor fognak adni, ha más

meghozza a nemzetnek azt, amit ők részint elárultak, részint kikapcsoltak.

Ez az obstrukció lényege! Üres jelszavak, felújított követelések, melyeket már egyszer megtagadtak és leszereltek a hatalomért. Amikor pedig a vezéreiben megcsalódott nemzet áttért a munkapárt józan, becsületes, illuzióktól mentes, de programjéért és ígéreteiért helytálló politikájára; akkor megint előveszik a rozsdás fegyvereket és az ószerestől visszaváltják a kilyukadt elveket, az elkopott frázisokat, a megszegett ígéreteket. Ha a nemzet felül, lesz új paktum, új kvótaemelések, új árulás... De nem ül ám fel, mert saját kárán még a magyar is okul és aki egyszer vásárra vitte azzal nem iszik mégegyszer tepoharat.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Augusztus 17., 18., 19., 20. Országos vásár.

A városi állandó választmány ülése.

Nagybecskerek városi állandó választmánya tegnap délután Strosz Béla városi főjegyző, polgármesteri helyettes elnöklésével ülést tartott, a melyen részt vettek: dr. Anna Ernő, Giffinger Zsigmond, Havas Dániel, dr. Kardos Samu, Mattanovich György, Pánics Dániel és Szávicz Sándor. A

„TORONTÁL“ tárcája.

Egy pillanat.

Csöndes téli estén mesélte el egyszer valaki.

— Harminc esztendő voltam már és még mindig nem nőtt be a fejem lágya, szerettem az asszonyokat. Amikor rám jött a bolond óra, mértföldeket futkostam egy szoknya után s akárhányszor csomagot sem vittem magammal, úgy indultam Párisba. Persze, mindig a legutolsó percben. Elég volt, hogy azt kérdezzék:

— Nem kísérne el?

És én elkísértem. A legtöbbször minden elismerés nélkül, pusztán csak reménykedve, hogy egy alkalmas pillanat megjutalmaz a kutyahűségemért s én abban a pillanatban kárpotlást találok hosszú esztendők keserűségéért.

Bolondultam az asszonyok után. Nekem ők voltak az élet, a napsugár, a virágnylás, de bennük találtam meg a jégcsapot, a kődöt is. Nem tudtam színészkedni s a teljes lelkem közeledtem mindenkihez.

Már pedig okos ember nem leplezi le soha magát, hanem nyitva hagy a lelke palotájában egy kis ajtót, amelyen keresztül elmenekülhet.

Nagyon szerettem egyszer valakit. Ugy éreztem, hogy üres a lelkem, ha nem látom s tékozló milliomos vagyok, mikor két nap is elmulik anélkül, hogy a közelében lennék.

A mese, meg a formája régi. Tisztes asszony volt, az ura kissé könnyelmű

szeretőtartó. De az én bálványom telve kötelességérzettel, veleszületett tisztességgel. Talán nem is vett komolyan. Az lehetetlen, hogy egy asszony észre ne vegyen két dolgot: kinek tetszik, ki szerelmes belé? A szemük, ez az okos hideg acél, meg sem rezdül, mikor az agyuk (amit mi igazgatótanul nevezünk tyukésznek) már feldolgozott minden benyomást.

Én mégis megelégedtem annyival, hogy mellette lehetek, a szerelmi vallomásaimat halkán, szavak nélkül öntöm lángoló dithirambusokba, a legkétségbeesettebb tekintetem láttára pedig azt kérdezi közönyösen:

— Mit gondol, szép idő következik-e a jövő héten?

— Oh mindenesetre, ahogy parancsolni méltóztatik.

Nem tudtam én játszani, színészkedni vele szemben, sokkal magasabb lénynek tekintettem. S ha már-már kimondtam ami a szívemen feküdt, mindig közbejött valami. Egyszer a szemét láttam tulvilági tiszta fényben ragyogni, máskor meg a hajviselete volt olyan egyszerű, hogy ilyen tiszteletet parancsoló hajviselet nem tűr el semmi bizalmaskodást.

Minden jutalmam az volt, hogy néha megdicséret.

— Maga olyan jó ember s úgy szeretem, mintha a testvérem volna.

Ezt is megköszöntem szépen, de csak magamban. Az arckifejezésem nagyon bárgyú lehetett, mint általában, ha vele beszéltem.

Nem tudtam neki hazudni s ezzel rontottam el a dogomat Mert azok nem kívánják a nyíltságot, szükséges, hogy az ember

titokzatos maradjon, lényegtelen apróságok éljenek benne, azok misztikus körben és úgy tűnjenek fel, mintha nagy horderejű események állanának a hátuk mögött holott olyan egyszerűek, hogy szóra sem érdemesek.

Egyszer különösen kívánta a társaságot. A megszokott nyugalma oda lett, minduntalan igazgatnia kellett az arcába csapzódo haját.

Szórakozottan kérdezősködött olyan dolgok után, amelyek iránt azelőtt sosem érdeklődött, aztán hirtelen felém fordult. Szinte égette a lehelete az arcomat, olyan közel volt.

— Miért nem nősül meg?

— Én? — rémültem meg.

Felelni sem tudtam hamarjában. Hát igaz is, miért nem nősülök én meg?

— Azért — mondtam később, soha meg nem érthető bátorsággal, — mert akit szeretni tudnék halálomig, az már másé.

Valami halvány mécs-derengés támadt bennem, hogy most érkezünk el ahhoz a ponthoz, amely megindítja a szavamot. Hiszen eddig csupán a tekintetem beszélt. De hamar vége lett ennek is.

— Ne is házasodjék meg, kár volna azért a leányéletért, amit magához fűzne. A férfiak képtelenek az örök szerelemre, amikor kimondják az örökké szót, akkor már azt kutatják, hogy hány nap múlva ér az véget?

Én akkor még nem tudtam mi bántja, alig is mentem emberek közé. Fölöttem zavartalanul hömpölygött szennyes áradatával az élet, semmit sem vettem belőle észre. Pedig akkor már sokat beszéltek a férjnek valamilyen botrányról. Egy uri leány volt

város állandó választmánya a tegnapi ülésen foglalkozott a 18.000 koronás államsegély ügyében, mely a városi tisztviselők fizetésének a kiegészítésére szolgál s megállapította azt, hogy a kormánysegélyből az egyes tisztviselők és a kezelőszemélyzet tagjai milyen arányban részesülnek.

— **A vármegyei árvaszék köréből.** Dr. Mihálovics Ödön megyei árvaszéki elnök nyári szabadságáról visszaérkezett s a mai napon átvette ismét hivatalának a vezetését.

— **Az iparhatóság ülése.** Nagybecskerek város iparhatósága ma délelőtt Strosz Béla városi főjegyző elnöklésével ülésezett. A mai ülésen folyó és panaszos ügyeket intéztek el.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Bába Mihály törökkanizsai kir. járásbírói díjokot ugyanoda irnokká nevezte ki.

— **Utóállítás.** A nagybecskereki Rezső-laktanyában ma reggel 9 órakor utóállítás volt, melyen a polgári hatóságot Filkovich Boldizsár m. tb. főjegyző képviselte. Hatósági orvos volt dr. Nónay Pál közp. járásorvos, a honvédség részéről Urhegyi Antal százados, a közös hadsereg részéről pedig Krumenacker Károly százados jelentek meg. A mai utóállításon 80 állításköteles jelentkezett, akik közül 12 embert besoroztak.

— **A közös hadsereg köréből.** A nagybecskereki 29-ik gyalogezred itteni légénysége tudvalevőleg még tegnapelőtt hadgyakorlatra ment, ahonnan csak a hó végével térnek vissza. A zászlóalj távolléte alatt az állomásparancsnoki, hadkiegészítői, pótkeretzászlóalji és laktanyaparancsnoki teendőket Krumenacker Károly százados látja el.

— **Temetés.** Tegnap délután temették el nagy részvét mellett Lindhoff János nyug. kincstári ispánt. A temetési szertartáson, a melyet Schröder László nyug. tábort. főpap végzett, nagyszámu gyászoló közönség vett részt. A koporsót számos koszoru borította, a melyek között a következő felirásuk voltak:

Felejtethetetlen férjének — mama. A legjobb npa, após és nagyapának — Ilka, Pista, Dezső, Gyula. A kedves rokonnak — Sándor, Róza. Szeretettük jelöl — Irma, Margit, Sari. Ilona. Utolsó üdvözlés — Moldványi és neje. Lindhoff bácsinak — Molnár-család. Lindhoff bácsinak — Fáy András. Tisztelet jelöl — M. kir. kincstári ispánság. Felsőmuzslya község közönsége.

— **Fognak a krajcárok.** Rohamosan fognak a krajcárok. A kétfilléreses veresét már tavaly megszüntették Körmöcbányán. Az államnak erős szándéka egészen kivonni a a forgalomból a krajcáros pénzdarábokat, hogy helyettük az egyfilléresesnek és ötfilléresesnek, mint a mi pénzszerzésünk alaphegységének

belekeverve, tudott róla a hitves is, szomorú jelenetek játszódtak le köztük. Nagyon későn tudtam meg mindent. A férj nyílt arccal esküdözött, tagadott s a feleség hitt, mert jó lesett hinni. Az esztét elboldondította, ha a lelke nyugtalan is maradt.

De a benső viharok fel-feltörték s mikor sziklafalakat döntögettek már, egyszer fölém fordult.

— Ugy-e jó barátom volt mindig?

— A sirig az akarok lenni.

— Vallja akkor meg, hogy mi bántja?

Napok óta felhőket látok a homlokán; ha megosztja velem a titkát, maga is megkönnyebbül.

Szemben volt velem, éreztem, milyen tüzesen lázas az egész teste, az ajka vonaglott, a szeme szikrázott.

A keze közel volt az enyémhez, egy hajszál az egész és összeér az enyémmel.

— Ugy-e megmondja?

Es én, hatemeletes számár, megvallottam, mi bánt.

— Egy barátomért jótálltam százezer korona erejéig. Senkisé tudja merre van, talán már Amerika felé jár, ez végtelenül lesújtana.

Az asszony, akit reménytelenül imádtam már két éve, akkor felhuzta az orrát, egyszerre elhúzódott tőlem.

— Csak az a baja? Azt hittem, hogy más.

Ha akkor felhasználom e pillanatot és elhítem vele azt, amit ő maga gondolt, hogy a reménytelen szerelem keserít el, talán másképpen történik minden. De nekem a pénz fölötti aggodalmairól kellett nyilatkoznom. Nem is sokat talákoztunk azután, úgy nézett rajtam keresztül, mintha üveg volna.

Sz. Szigethy Vilmos.

adjanak helyet. Így lesz majd igazi pénzegység a korona, amelyik ma mégis csak „fél-forint” mert forinttal számítanak még mindig és nem érezhető a koronaszámítás remélt sok előnye.

— **A nagy szomjúságban.** Immár hat hete, hogy nem esett nálunk az eső s azóta az ember, a természet benne van a nagy szomjúságban. Hat hete változatlan forrósággal tűz le reánk a nap s kiszáradt nemcsak a föld, a fű, fa, virág, de még az égboltozat kékségét is kiszitta a nap s kopottan fehéres szürkeséggel borul ránk az égboltozat. A levegő tele van a szárazság fojtogató ürességével, porral s levegő helyett csak port szívunk be. Néha- néha összegyűlnek a felhők és sötétlő gomolyaik reménnyel töltik el az embereket, de mintha csak tantaluszi játékokat üznének, mert a mikor már azt hisszük, hogy most nyomban zuhog az eső, haragos szél kerekedik s egyszeribe szerte hajítja a vízpárnákat. Már napok óta így folyik a játék az égboltozaton. Az este összegyűlekező felhők teletöltik reménnyel — haj, csak reménnyel — az embereket s reggel mikor felébredünk, a víztől felfrissült csillogó világ helyett, megint csak a nagy szomjúságra ébredünk. És ez így megy mindennap s már azt hisszük, hogy nem is jutunk esőhöz. Egyetlen reményünk van csupán s ez az, hogy közeledik az országos vásár. Miután pedig nálunk nincsen vásár eső nélkül, hát akkorra biztosra lehet venni, hogy ránk szakad a menyői víz. Nem kívánjuk a derék vásárosoknak az elázást, de a két rossz közül bizony a mostani nagy szomjúság a rosszabb. Ennél csak egy jobb volna, ha most esne. De mindjárt.

— **Huszonöt éves találkozó.** Temesvárról jelentik: Hétfőn lesz huszonöt éve annak, hogy Németh József nagyprepost, felszentelt püspök Blaskovics Ferenc apátkanonokot és iskolatársait pappá szentelte. A temesvári papnevelde akkori tanárai közül dr. Kiss János prelátus, egyetemi tanár és Kramp János pápai kamarás, eleki főesperes fognak a felszentelés huszonötödik évfordulója alkalmából rendezett találkozón résztvenni. Az iskolatársak közül a következők fognak hétfőn Temesvárra érkezni: Demele Ferenc főesperes, plébános Temesgyarmatról, Árpás Gyula plébános Kiszomborról, Hoffmann Béla Ürményházáról, Hügel Antal plébános Temeszentandrásról, Jáger Sebestyén plébános Kisöszről, Nagy József plébános Pankotáról.

— **Díjmentes vasuti táviratok.** Az államvasutak kiadott új rendelete szerint az utazó közönség a vasuti állomáson felejtett tárgyakért a következő állomásokon díjmentesen táviratozhat. A leszállási állomásokon a forgalmi hiválnok a káros jelentkezésénél köteles fevenni jegyzőkönyvet az elveszett tárgyról s távirat útján intézkedni annak visszaszerzése érdekében.

— **Az ügyvédképzés reformja.** Az ügyvédi szervezet módosító törvényjavaslat a képviselőház előtt fekszik. Ebből most már pár hét alatt kétségtelenül törvény lesz, amely az ügyvédi gyakorlatot két évvel meghosszabbítja, a jelölti gyakorlat megkezdését a tételes szigorlat letételéről (ill. a doktoratus megszerzéséről) engedi csak meg. Ne áltassa senki magát azzal, hogy a törvény méltányosságot fog gyakorolni, hanem mindazon jelöltek, a kiknek jogi vizsgájuk (szigorlat, ügyvédi) van hátra existenciájuk követelő parancsának tekinték azt, hogy hátralevő vizsgáikat letegyék. Kiszámíthatatlanul súlyos hátrányok fenyegetik a késlekedőt. Eltekintve az idővesztéstől a reform már is gyökeres rendszer-változást jelent. Az új rendszer az egész vonalon a vizsgák anyagának megtízszereződését és eddig nem ismert szigorúságot és precizitást hoz majd magával. E tendencia különben már is érezhető, mert a cenzorok lépten-nyomon fokozódó követelményeket támasztanak a vizsgázóval szemben. Aki tehát csak teheti, fogjon a készüléshez, a melynek egyedül célravezető: időt, fáradságot és költséget megtakarító gyors és biztos módját. A jogi vizs-

gák letétele” c. munkában (IV. kiadás, — negyvenedik ezer) találja leírva. Díjmentesen küldi dr. Dobó, Kolozsvár, Bolgai-u. 3.

— **Rosszul vagyok, de nem tudom miért!**

Ezt a panaszt nagyon sokszor lehet hallani. Az orvos a legtöbb esetben külön kérdezősködés nélkül is tudja, hogy a gyomorban van a hiba és egy-egy borospohárnyi természetes Ferencz József-keserűvizet rendel, melyet naponként a reggelizés előtt kell meginni. Már néhány óra múlva elmúlik a rosszullet, az élet- és munkakedv csakhamar visszatér. A valódi Ferencz József-keserűviz biztos és enyhe hatása utóérhetetlen. Kapható a jobb fűszerüzletekben és az összes gyógytárakban.

— **Pompás változás.** Gyakran megesik, hogy találkozunk hölgyekkel, akiknek arca csodálatosan előnyös változáson ment át. A szeplők, májfoltok, ráncok és miteserek, melyek régebben szép számmal díszlettek az illető hölgy arcán, mind eltűntek mint a kamfor. Ha őszinte az illető hölgy akkor elmondja, hogy arcának ezt a pompás változást a világhírű Földes-féle Margit Crémnek köszönheti amelynek nemcsak az a főelőnye, hogy ideális széppé varázsolja az arcot, hanem az is, hogy teljesen ártalmatlan. Ára kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Készíti és szétküldi Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

— **A diadalmas Nikotin.** Mikor július

hónap elsejével a dohányárakat fölemelték, akkor nagy zugás közepette fogadták a dohányosok, hogy letesznek a dohányzásról, vagy legalább is felényire csökken- tik a füstölést, hadd lássa a pénzügyminiszter, hogy rossz tüzletet csinál. És az első két hétben külsőleg tényleg úgy látszott, hogy a dohányos emberek harcha szállottak, mert a trafikokban mindenütt megcsappant a forgalom. A pénzügyminiszter ezen azonban csak mosolygott. Lé- vén ő maga is erős dohányos ember, tudta, hogy a végén mégis csak ő győz kitiűő fegyvertársának a Nikotinnak a segítségével. A dohányárosok maguk is ebben a véleményben voltak s a gyenge vásárt csak annak tulajdonították, hogy a dohányosok egy időre nagyobb mennyiségű régibb áru olesó dohánnyal és szivarral látták el magukat s míg e készletben tart, nem vásárolnak. És így látszik, hogy a pénzügyminiszternek és a dohányárosoknak igazuk van, mert most, alig egy hónap múlva a dohánydrágulás után a pipás emberek legnagyobb része kifogyva az olesó készletből még kissé duzzogva bár, de a szokott mennyiségben vásárolja a dohányt és szivart, azzal a különbséggel, hogy akadnak néhányan, akik a drágaságra való tekintettel a szokottnál olesóbb minőségű dohánnyra, illetve szivarra fanyalodtak, de ilyen dohányos is csak elvétve akad. A legtöbb ember megmaradt a megszokott minőségű füstölőni valójánál s továbbra is azt vásárolja. Nálunk Nagybecskereken legalább az egyes dohánytőzsdékben beszerzett információk szerint a dohánydrágulás nem okozott lényegesebb változásokat. Az itteni nagytőzsdében a forgalom az utóbbi időben ismét anormális keretek között mozog, sőt az utolsó héten a forgalom teljesen emelkedett. A többi kisebb tőzsdékben szintén normális a forgalom, egyedül a Perger-féle dohánytőzsde az, ahol még mindig nagyon megérezhető a dohánydrágulás, amennyiben ott drágább dohány és szivar még mindig nem kel el, a cigaretták közül pedig csak a legolesóbbat vásárolják, a melyeknek az árában nem történt változás. A szivarok közül itt most csak a 9 filléres ugynevezett Wekerle szivar kel el nagyobb

SALVATOR

kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

mennyiségben, míg a drágább szivarokból az utolsó héten alig adtak el fél annyi, mint amennyi azelőtt egyetlen nap alatt elfogyott. A végén azonban mindenféle megint csak zsarnokként nyomja mindenki szájába a szivart és a cigarettát a diadalmas Nikotin.

Gyermekek bélhurutja és az ellene való védekezés. Kimerítő statisztika hiteles adatai szerint, az első gyermekév halálzásainak 60-70%-a az emésztő szervek megbetegedéseire esik. Hogy ezek a megbetegedések a hibás táplálkozásból erednek: nem szorul bizonyításra. A nyári forróság, a máskor sem megbízható tejben ilyenkor nyüzsgő baktériumok, az általuk okozott vegyi bomlása a tejnek, alig észrevehető indispozíció a gyermeknél és beköszönt minden rémével a rettegett bélhurut, az orvosoktól találoan gyermekkorának bélyegzett betegség. De azért adjunk tejtáplálékot a gyermeknek; csak hogy olyat, a melyik nem bomlik, a melynek állandó összetételét sem hőmérsék, sem heji viszonyok megváltoztatni nem képesek: az alpesi tejből készült, abszolút csiramentes, abszolút tápláló becsü és soha sem bomló Nestlé-lisztet. Dr. M. E.

Országos vásár. A nagybecskereki rendőrkapitánysághoz érkezett értesítés szerint Fehértemplomban a legközelebbi országos vásárt folyó hó 15, 16, 17. és 18-án tartják meg, a melyre vérszentes területről mindenféle állat felhajtása meg van engedve.

Cigaretázók! Egyesüljétek a cigareták óriási áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! Töltsetek Jacobi Antinicotin hüvelyeket, vagy „Ottomán“ (törökfej) és „Tip-Top“ aranyszopókás cigaretta papirt.

Fényképészeti készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, a kik a fényképezést e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll-cégnél Bécs I, Tuchlauben 9. cs és kir. udvari szállító 1854 óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességei áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi bérmentve a cég. (b)

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasság: Mayer Fülöp, rk. kőműves és Engeldinger Róza rk.

Születések: Buzolich József, rk. fogtechnikus, fia. — Dr. Borsodi Lajos, izr. ügyvéd, fia. — Werner Teréz, rk. napszámosnő, fia. — Kovács József, rk. cserepes, fia. — Kirtyanszki Lyubomir, gk. napszámos, fia. — Serfőző Mihály, ág. ev. napszámos, leánya. — Laletin János, gk. napszámos, fia. — Wagner Ferenc, rk. vasúti kocsirendező, leánya. — Degrell Mária, rk. cseléd, leánya. — Zathureczky Leó, rk. kereskedő, leánya. — Mirkov Iván, gk. földműves, leánya. — Gutenkust József, rk. napszámos, fia. — Krumenacker István, rk. napszámos, leánya. — Hartmann János, rk. napszámos, fia. — Vukov Döme, gk. földész, leánya. — Erdelján István, gk. napszámos, fia. — Gergely István, rk. ács, fia. — Dr. Soós Ferenc, ref. megyei árvászéki ülnök, fia. — Meiszner Ferenc, rk. napszámos, fia. — Czérna Mária, rk. cseléd, fia.

Halálosok: Komlósi Erzsébet, rk. 9 kónapos, hörghurut. — Weimer István, rk. 15 napos, életgyenge. — Dojkov Boszilyka, gk. 5 napos, görcsök. — Darázs Józsefné, rk. 74 éves, aggkór. — Jost Katalin, rk. 14 éves, tüdővész. — Bán Joroszinné, ref. 40 éves,

hashártyagyulladás. — Militjev Leposzava, gk. 16 éves, tüdővész. — Gröszer János, rk. 21 éves napszámos, vízbefulás. — Konezulov Milena, gk. 5 hónapos, bélhurut. — Matyelka János, rk. 23 éves napszámos, vízbefulás. — Lindhoff János, rk. 74 éves nyug. kincstári ispán, aggkór. — Rintye Antal, rk. 2 hónapos, görcsök. — Jochum Paula, rk. 5 hónapos, bélhurut. — Czérna István, rk. 9 napos, életgyenge.

Alsós krónika.

— Egy kártyaaffér. —

Ajárásbíró elé tegnap a következő beadvány érkezett:

Tekintetes kir. járásbíró!

Alulírott följelentést teszek becsület-sértés miatt dr. Csak-Kvint Pál helybeli lakos ellen, amiért augusztus 4-én velem szemben a marha és szivany kifejezéseket használta.

A tényállást a következőkben ismertetem:

Csak-Kvint Pállal és Betly Ferencel augusztus 2-án délután szokás szerint alsóst játszottunk. Egyik pártban Betly Ferenc volt a fölvevő s a játszmat az én hibám folytán elvesztettük. Erre pártnerem, Csak-Kvint Pál, a következőképen fakadt ki:

— Te marha!

Lenyeltem ezt a megjegyzést azon hiszemben, hogy rövidesen megboszulom magamat. Erre tényleg nyílt is alkalom. Csak-Kvint Pál volt a következő játszásban a fölvevő. Fölvette zöldre. Az én kezemben volt tercász béla a kilences, hetessel, makk tizes makk király, makk felső és tőkász. Piros nem volt egy szál sem. A fölvevő közepén ült. Betly Ferenc indult, még pedig makk alsóval. A fölvevő már mint Csak-Kvint Pál beletette a makk alsóra a makk ászat, de nem mondott be semmit. Erre én gondoltam magamban: no várj, most megugratlak. Mit tettem? Egyszerű! Elhalgattam a tercászbelát és csak úgy szimplán kijelenttem:

— Kontrapárti, kassza és ultimó!

— És a makk ászra nem a makk felsőt, nem is a makk királyt, hanem a makk tizest adtam rá.

Csak-Kvint Pál rám néz, mint a fümei cápa. És azt mondja:

— Rekontra és kontra kassza és kontra ultimó.

Erre én így gondolkodtam: az én kezemben van öt adu, ő rekontrázik, nála van tehát a többi három adu: alsó, tizes és nyolcas, de megkontrázta az ultimót is, tehát nála még van makk is, ellenben ő is azt hiszi, hogy nálam nincs több egy szál sem, mert hiszen ráadtam a tizest. Visszalöttem (Ne tessék félremaggyarézni; ez kártyaműszó) tehát így:

— Szubkontra, rekontra kassza és rekontra ultimó.

A kibicek visszafajították léleketüket az izgatottságtól.

Csak-Kvint Pál nem szól semmit, hanem kivágja makk hetest. Erre én általános elképedésre ráadtam a makk királyt s a partner — aki szenglivel (Kártya műszó) indult az elébb — belesmireli (pardon ez is kártya műszó) a tők tizest! A fölvevő nyomban látja, hogy becsaptam! Az arca kék lett, zöld lett. Hivom az adu királyt. Beüti. Hivja a makk nyolcast. Azt hittem, megüti a guta, mert én rá tettem a makk felsőt, mert nekem még mindig volt makkom. Mit részletezzem: kikergettem az aduít, leütöttem a piros ászat, piros tizest és megnyertem mindent, mindent, amit csak berebegtem.

Csak-Kvint Pál a parti végén ráütött az asztalra:

— Visszavonom a marhát! Te egy szivany vagy!

Ezzel dühösen ott hagyott.

Kérem öt mindkét rendbeli becsület-sértésért elítélni s kérem alább föl sorolt tanúimat kihallgatni arra, hogy bárha furfangosan játszottam, de korrektül s így a jogos fölháborodásra ok nem volt.

Tanúim:

Siró Balambér (a negyedik), továbbá

Lágyfejű Jefrem

Tanácsovics Bogolyub

Éneklő Tihamér

Alló Samu

Czerspring Béla

Uljárám Jakab

Nevető Tódor

Ugrató János

Meteor József, közönséges kibicek.

Tisztelettel

Nagybecskerek, 1911 aug. 5.

Grünbusz Jakab

Törvényszék.

Csávossy Gyula báró ügye.

— A gondnokság alá helyezés tárgyalása. —
— augusztus 5.

Mint ismeretes, Csávossy Gyula báró gondnokság alá helyezési ügyében a nagy-kikindai királyi törvényszék mára tüzte ki a tárgyalást.

A tárgyalás, mint lapunknak Nagy-kikindáról táviratozzák, ma délelőtt 9 órakor kezdődött meg Boros Ferenc kir. törvényszéki bíró vezetésével.

A tárgyaláson nagy hallgatóság jelent meg s a báró gondnokság alá helyezését kérő felpereseket Polónyi Dezső budapesti ügyvéd, míg id. báró Csávossy Gyulát dr. Végh Lajos gondnokon kívül Teller Miksa képviseli.

Az összegyült hallgatóság nagy érdeklődéssel várta a tárgyalást, de kíváncsiságát nem elégithette ki, mert Polónyi Dezső kérelmére a tárgyalást vezető bíró zárt tárgyalást rendelt el s így a hallgatóságnak távozni kellett.

Polónyi Dezső a felperesek ügyvédje részletesen indokolja a gondnokság alá helyezésre vonatkozó kérelmét és indokai alapján kérte id. báró Csávossy Gyula gondnokság alá helyezését.

Ezzel szemben Teller Miksa behatóan a legkisebb részletekig cáfolja a szerinte hamis első orvosi véleményt és bizonyítja, hogy mikép üldözték a felperesek apjukat s miként készítették elő apjuknak tébolydába való szállítását. Végül a felhozottak alapján kéri a gondnokság alá helyezési kérelem elutasítását.

Délben a bíróság a tárgyalást megszakította s folytatását délutánra tüzte ki. A tárgyalás előreláthatólag késő estig is eltart.

Lapunk zártakor érkezett másik nagy-kikindai távirat szerint a bíróság kihallgatta Jendrassik orvostanárt is, aki szintén azt bizonyította, hogy az első orvosi bi-

Leggazdaságosabb beszerzés a legújabb látható írásu

Remington-írógép,

mert a modern írógéptechnika összes vívmányait egyesíti magában és világszerte elismert legtartósabb gyártmány. Díjtalan és vételkötelezettség nélküli bemutatás az ország bármely részében.

●●●●●●●● Kedvező részletfizetési feltételek. ●●●●●●●●

Ugyanott **Surroggh** amerikai számléiró-összeadó- és számológépek, valamint **Kartothek** amerikai nyilvántartási rendszer és valódi amerikai írda-, uriszoba- és könyvtárberendezések telepe.

Glogowski és Társa

cs. és kir. udvari szállítók. Budapest, VI., Andrássy-ut 12. sz.

zonyítványban felhozott adatok nem felelnek meg a valóságnak s előadja, hogy Csávossy Gyula báró megromlására egy egész komplottot dolgoztak ki. A bíróság az összes felek meghallgatása után a tárgyalást befejezte s az ítéletet a jövő héten hirdeti ki.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ÜDIT-GYÓGYIT.

ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA 93-x 26

Főlerakat: **FENDLER JÓZSEF** cégnél
Nagybecskerek, Ferenc József-tér.

Kapható: **Deutsch Márton, Fleiner Aladár** cégeknél
Árak: 1/2 liter „Phönix“-víz 32 fillér, 1/1 liter „Phönix“-víz 44 fillér üvegenként.

Csendes technikázás.

Obstrukciós szabadságkérések és indítványok. — Véderővita. — Az obstrukciósok pihenni szeretnének. — Egy interpelláció.

Budapest, aug. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai ülés egy része csöndes technikázással, obstrukciós szabadságkérések és indítványok előterjesztésével telt el, míg a másik részében egy kis véderővita, az ülés végén pedig egy interpelláció volt. Az obstrukciósok különben már fáradni kezdenek az időlopásban s mindenképen egy kis vakációhoz és pihenőhöz szeretnének jutni. Ezt célozta az ülés végén Justh Jánosnak az az indítványa, hogy a képviselőház augusztus 22-ikéig ne tartson ülést. A többség azonban nem teljesítette az obstrukciós hősöknek ezt a szende kérését s így az ellenzék kénytelen szünet nélkül tovább lopni a napot.

Az ülésen Návay Lajos elnökölt, aki ismét előterjesztett négy obstrukciós szabadságkérést, amivel megindult

a csöndes technikázás

A kérvényekre ugyanis névszerinti szavazást s a szavazásnak hétfőre való halasztását kérték.

Az elnök betérjeszt négy kérvényt az általános választói jog érdekében s javasolja, hogy azokat a kérvényi bizottságnak adják ki.

Ezzel szemben Abrahám Dezső és Lovász Márton azt javasolják, hogy a kérvényeket adják ki a közjogi bizottságnak is, ami felett egyben névszerinti szavazást és a szavazásnak hétfőre való halasztását kérték.

Most egy obstrukciós indítvány került sorra. Eitner Zsigmond nyújtott be ugyanis indítványt, hogy az összeférhetlenségi törvényt olyképen módosítsák, hogy a képviselő se címet, se kitüntetést, se királyi adományt ne kaphasson s a kormány ilyen előterjesztést se tehessen.

A Ház az indítvány megokolását aug. hó 9-ére tűzte ki.

Egyéb technikázás nem lévén, sor került a véderővitára is.

Issekutz Győző munkapárti beszélt először s azt bizonyította, hogy a véderőreform megalkotása a nemzet kívánsága s a többségnek kötelessége a nemzet kívánságát érvényesíteni. Bizonyítja továbbá, hogy a koalíció mondott le a jogokról és nem a munkapárt. A véderő erősítésének a bizonyítására nagy haditörténelmi tanulmánnyal száll sikra s hangoztatja, hogy a kilences bizottság programját megvalósítva a hadsereg nemzeti kiépülést nyer. A javaslatot elfogadja.

Utána Györffy Gyula Justh-párti a javaslat ellen beszél.

Az obstrukció szünetet kér.

Az elnök Györffy Gyula beszéde után a vitát megszakítja s indítványt tesz a hétfői ülés napirendjére nézve.

Itt feláll Justh János s azt kéri, hogy

a Ház augusztus hó 22-éig ne tartson ülést. (Zajos ellentmondás jobbról.)

Az obstrukciósok most hamar a határozatképeség megállapítását kérik s mivel kitűnik, hogy csak 88 képviselő van jelen, (majdnem mind munkapárti) az elnök az ülést ötpercre felfüggeszti.

Öt perc szünet után a folyosókról bejönnek a képviselők, a Ház határozatképes lesz s Justh János indítványának elvetésével az elnök előterjesztését fogadják el, így tehát semmi szünet nem lesz.

Az ülés végén

egy interpelláció

volt. Benedek János interpellálta a kultuszminisztert, amiért egy tanítónak megtiltotta, hogy lapot szerkesszen.

Az interpellációt kiadták a kultuszminiszternek.

A helyzet.

Károlyi József gróf beszéde. — A Kossuth-párt és a Justh-párt. — A kormány már előkészíti az általános választójogot.

Budapest, aug. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A politikai körök és a folyosó főképpen annak a megbotránkozgatásnak a befolyása alatt állanak, amelyet Károlyi József gróf tegnapi beszéde keltett, aki olyan hangot használt a közös hadsereg ellen, mely a magyar érdekeknek politikailag is csak a legsúlyosabb kárát eredményezheti. Általában helyeslik az elnök szigorú rendreutasítását és azt, hogy Hazai honvédelmi miniszter nem tudván tovább türtöztetni méltatlankodását, tüntetően elhagyta a termet, amely példát követve Hédeváry gróf és a jelenlévő honvédelmi miniszteriumbeli törzstisztek is.

A Kossuth-párt részéről Kaposvárra egybehívott holnapi választójogi gyűlés nagyon megriasztotta a Justh-pártot, mert Justhék külön utakon szeretnek járni, hogy esetleg maguk juthassanak hatalomra. Nagyon kommentálják azt a jelenetet is, mely Déry és Károlyi Mihály gróf közt folyt le. Déry biztosította Károlyit, hogy ha ez a küzdelem sikerül a pártok utjai a választójog kérdésében elválnak. Erre Károlyi Mihály kijelentette, ha így van, akkor veletek küzdök.

601—15.8

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 „ 12 „
Védjegy 1 doboz (100) hüvely 70 „

Bárki feladja eimét egy levelezőlapon HALASZ FERENCNEK Budapest, VII. Nefelejts utca 4. kap próbául 2 könyvecskét ingyen és bérmentve

Orvosi tanácsra a lapok nyomatlanok de minden lapocskában benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO“ víznyomással.

Kapható: **Strelinger Márk** m. kir. dohány és szivar nagyáruházában.

A népjogok ellenségeinek Justhékkel való szövetsége gyökerében támadta meg az egész akció hitelét és a nép kezd kiábrándulni. Különösen a szociálisták néztek savanyuan, hogy kik akarják velük kikapartatni a gesztenyét.

A világ ma kimondja, hogy Hédeváry grófnak a választójogi reformnak megvalósítására vonatkozó ígését nagyon komolynak veszi és ebben, mint a legkitűnőbb forrásból értesültünk, nem is fog csalódnai, mert már legközelebb a kormánynak olyan újabb ténye fog köztudomásra jutni, mely aklatáns módon bizonyítja, hogy milyen komolyan és céltudatosan készült elő a kormány a népjogok kiterjesztését.

Schönaich hadügyminiszter távozása.

Budapest, aug. 5. (A Torontál ered. táv.) A „Grazer Tagespost“ jelenti, hogy Schönaich báró hadügyminiszter hosszabb szabadságra megy, a melyről már nem tér vissza állásába. Az illető lap már utódját is megnevezi, aki Kropatin tábornagy, a hadügyminiszterium első osztályfőnöke lenne.

Kristóffy József mandátuma.

Budapest, aug. 5. (A „Torontál“ eredeti táv.) A képviselőház bíráló-bizottsága Telegdy József elnökletével ma tárgyalta Kristóffy József mandátumát és Nagy Sándor előadásában Kristóffy végleg igazolt képviselőnek jelentette ki.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata augusztus 5.

Buza (augusztusra)	22 16—
Buza (októberre)	22 60—
Zab (augusztusra)	16 16—
Rozs (augusztusra)	—
Tengeri (augusztusra)	15 20—
Tengeri (októberre uj)	14 80—

Közgazdaság.

A „Hermes“ Magyar Általános Váltóútlejt R.-T. (Budapest), heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyiacról.

Budapest, aug. 3.

A budapesti értéktőzsde irányzata a lefolyt héten, a becsléseket felülmúló eredményekre való tekintettel, szilárd volt, jóllehet július hó végével a pénzügyi viszonyok feszültebbé váltak és az Osztrák-magyar bank kimutatása szerint 200 millió adóköteles bankjegy került forgalomba.

Előtérben állottak a bankrészvények és ezek közül főképpen a Magyar és Osztrák hitelrészvények, valamint a Jelzáloghitelbank és Leszámitolóbank részvényei, kedvező mérleg-hírekre, élénk kereslet tárgyat képezték, emelkedő árfolyamok mellett.

A malomipari részvények a hét elején magasabb árfolyamokon kerültek forgalomba, utóbb azonban nyereség-realizációkra ezek árfolyamai némi csökkenést szenvedtek.

Az iparvállalati részvények közül a Beocsini cement-részvények, a létesítendő vízutakra való tekintettel lényeges áremelkedést értek el. Emelkedő árfolyamok mellett kerültek még forgalomba a Salgótarjáni kőszénbánya, valamint a kábelgyár részvényei is.

A közlekedési vállalati részvények közül a Budapesti közúti vaspálya részvényekben és a Budapesti villamos városi vasút részvényekben volt nagyobb üzlet, melylyel kapcsolatban előbbiek átmenetileg a 800-as árfolyamot érték.

A befektetési értékek piaca meglehetősen el volt hanyagolva, míg a sorsjegy-piac nem tüntetett fel lényegesebb változást.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők:

	július 27.	aug. 3.
Magyar hitel-részvény	832.50	844.75
Osztrák hitel-részvény	657.75	661.25
Jelzáloghitelbank-részvény	491.25	495.—
Leszámitolóbank	568.25	577.—
Pesti hengermalom-részvény	355.—	375.—
Hungária gőzmalom-részvény	279.—	291.50
Beocsini cement-részvény	876.—	914.—
Salgótarjáni kőszén-részvény	670.50	679.50
Budapesti közúti vaspálya	777.75	799.—
Budapest vill. városi vasút.	416.75	423.75

Felelős szerkesztő: **Somfal János.**

Torontálvármegye alispánjától.
21109/1911. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Torontálvármegye közönségének szolgálatában álló trvh. utkarparók csizma szükségletének 1911., 1912., 1913., 1914. és 1915. évekre leendő biztosítása céljából 1911. évi augusztus 31-én d. e. 11 órára, Nagybeeskerekben a m. kir. államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében megtartandó zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek.

Szállítandó előreláthatólag évenként 106 (Egyszázhat) pár csizma, a szolgálatban levő utkarparók száma szerint a következő megosztás szerint:

1. A nagybeeskereki utmesterség területére 17 pár;
2. A törökbecsei területére 15 pár;
3. A törökkanizsai területére 10 pár;
4. A nagykikindai területére 9 pár;
5. A zombolyai területére 11 pár;
6. A csenei területére 6 pár;
7. A módosi területére 12 pár;
8. A bánlakai területére 10 pár;
9. Az alibunári területére 9 pár és végül
10. A pancsovai területére 7 pár csizma.

A mérték az utmesteri székhelyen vehető, erős talpu, jó minőségű erős fekete bőrből készített, kemény száru, a szár egyenesen bevágva, csizmák az egyes utmesterségek területére megrendelt számban a trvh. utmesteri székhelyre szállítva adandók át. Meg nem felelő szállítmányt vállalkozó záros határidőn belül kicserélni tartozik, minek meg nem történte esetén jogosult vagyok a hiányzó szállítmányrészt vállalkozó terhére bárhol megrendelni.

A netán ismétlődő átvétel költségei vállalkozót terhelik.

A csizmaszükséglet megrendelése a m. kir. államépítészeti hivatal által minden évben a folyó évet kivéve, július 1-ig eszközlendő és a megrendelt szükséglet minden évben legkésőbb november 15-ig szállítandó, minek megtörténte az államépítészeti hivatalnak átvétel céljából bejelentendő.

A szállítmány átvétele az utmesterségek székhelyén a m. kir. államépítészeti hivatal által eszközöltetik és kifizetése a kifogástalan átvételt igazoló jegyzőkönyv alapján fog eszközöltetni.

A csizmaszükséglet kizárólag magyar anyagból állítható elő vállalkozó saját műhelyében. Ezen körülményt vállalkozó kívánságra igazolni tartozik, minek elmulasztása esetén jogomban áll a nem igazolt szállítmány árának 10%-át levonásba hozni vállalkozó keresetéből.

A vállalatot vállalkozó esetleg vállalkozókkal szerződés köttetik, melynek költségeit ez esetleg ezek viselik.

Per esetére a nagybeeskereki kir. járásbíróóság illetékessége köttetik ki.

A vállalat odaitélése után vállalkozó az egy évi szállítmány értékének megfelelő 10% biztosítékot tartozik letenni a nagybeeskereki m. kir. adóhivatalnál, mely az utolsó évi szállítmány átvétele után fog részére kiutaltatni.

A szállítást elnyerni óhajtok ajánlataikat az összes utmesterségekre nézve együttesen vagy egyes utmesterségek területére külön-külön tehetik meg. Amennyiben az egész szállítmányra teendő ajánlatban latban kikötve nincs, hogy csak az egész szállítmány elnyerésére pályázik a vállalkozó, úgy fenmarad a versenyárgyalás eredménye felett döntő hatóságnak joga arra nézve, hogy az ajánlatot csak egyes utmesterségek területére ítélje oda.

Az ajánlatban világosan számmal és betűvel kiírandó azon egységár (egy pár csizma ára) melyért ajánlattevő a csizmákat szállítani hajlandó és kiírandó, hogy ajánlattevő a versenyárgyalási, valamint a hirdetményben foglalt szerződési feltételeket ismeri.

Ajánlattevők tartoznak tett ajánlatuk után a vállalkozó egy évi szükséglet értékének 5%-át mint bánatpénz a nagybeeskereki kir. adóhivatalnál letétbe helyezni és ennek megtörténtét az ajánlathoz csatolandó letéti nyugtával igazolni.

Fenti követelményeknek megfelelőleg kiállított ajánlatok zárt borítékban, melytől pecséttel látandó el, „Ajánlat Torontálvármegye trvh. utkarparói részére szükségelt csizmák szállítására az összes (részletenkénti ajánlat esetén csak az egyes utmesterségek sorolandók fel) trvh. utmesterség-(ek) területére“ — felirással folyó

évi augusztus hó 31-én d. e. 10 óráig hivatalomnál nyújtandók be, vagy hivatalom címére küldendők el.

Minden ajánlattevő által a szállítandó csizma minőségének megbirálhatása céljából egy mintacsizma küldendő be közvetlenül a nagybeeskereki m. kir. államépítészeti hivatalhoz, melyen ajánlattevő neve és lakhelye megjelölendő.

A hozzám benyújtandó ajánlatban azon körülmény, hogy ajánlattevő mintát küldött, megjegyzendő.

Fenti követelményeknek nem megfelelőleg kiállított, a kitűzött határidő után bánatpénz letételét igazoló adóhivatali nyugta nélkül, végül mintacsizma nélkül érkező ajánlatok figyelembe vétetűni nem fognak.

Nagybeeskerek, 1911. július 28.

Az alispán helyett:

Vinczehidly, m. főjegyző.
770—3.2

A törökbecsei járás főszolgabírájától.
7394/1911. sz.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó **Torontátorda** községben megüresedett **segéd-jegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900: XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat, valamint nyelvismertetüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1911. évi szeptember 15-ig nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A segéd-jegyző javadalmazása: 1080 kor. évi fizetés.

Törökbecse, 1911. évi július 29.

Br. dr. Csávossy Ignác,
főszolgabíró.
783—3.2

HEGYI LAJOS

hirdetési irodája

folyó évi augusztus hó 1-én
Budapest, VII., Király-utca 67., I. em.
áthelyeztetett.

Mindennemű hirdetések és reklámok felvétele az összes fővárosi-, vidéki- és külföldi- lapok és naptárak részére eredeti árban. Költségvetések és ajánlatok díjmentesen.

782—11

A törökbecsei járás főszolgabírájától.
7400/1911. sz.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó **Beodra** községben megüresedett **segéd-jegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883: I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900: XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismertetüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1911. évi szeptember 1-ig nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A segéd-jegyző javadalmazása: 1000 korona évi fizetés.

Törökbecse, 1911. évi július 29.

Br. dr. Csávossy Ignác,
főszolgabíró.
784—3.2

Nagyszebeni általános takarékpénztár

bérházakra és földekre
előnyös törlesztéses
kölcsönöket nyújt.

Bővebbet Breittner Zsigmondnál, a takarékpénztár kerületi bizalmi tőrűa Törökbecse.

689—20.113

Nagybeeskereki drogériába két

gyakornok

(egy 15 év körüli fiú és leányka)

kerestetik.

Ügyesség és nyelvismeret megkívánatik. — Ajánlatok kéretnek: Kovács Sándor drogériájába Nagybeeskerek Fő-utca. 778—3.2

Ernőháza község előljároságától.

Pályázati hirdetmény.

Ernőháza község jegyzői irodájában irnok, avagy jegyzői pályára készülő **gyakornok** évi 800 korona fizetéssel állandó alkalmazást talál. Ajánlatok a község előljároságához intézendők

Ernőháza, 1911. évi augusztus 2.

779—3.3

Schág János, s.-jegyző.

Cigarettafőzők!

Egyesüljétek a cigarettafőzői áremelése miatt! Ne sajnáljátok a kis fáradságot! — Töltsetek

Jacobi Antinicotin-

(238—33) hüvelyket,

vagy „**OTTOMÁN**“ (török) és „**TIP-TOP**“ aranyszopókás cigarettafőzőt.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

Budapesten Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kén- és hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hőlgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlg-, szénasavas- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredményűvel használatnak főleg oszuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 2000 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. — Gyógy- és zenedij nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az Igazgatóság.

Váraljai-utca 51-ik számu

ház eladó

Bővebb felvilágosítás ugyan-
ott kapható.

781—3.3

Két új lakás

négy—négy szobával, az összes mellékkeliségekkel, külön bejárattal és udvarral

november hó 1-től kiadó,
esetleg a ház is eladó. Bővebbet Bajza-utca 6. szám alatt (Amerika-városrész.)

788—1.1

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvástalnak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbántalom, vérítülés aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jelen házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.- Hamisítások törvényileg lenyitottak.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a Moll feliratú ónozáttal van zárva

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzselési szert közzévettem, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszert Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszétküldés

Moll A. gyógysz. cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendések naponta postautóval a Moll-tel, es-tetnek A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírásúval és védjegyével ellátott készítményeket kérni. 13-X-31

Ne vegyen szivattyút, míg meg nem nézi. vagy ajánlatot nem kér eredeti fagymentes

Garweus szivattyúk

633-107

Gyári raktár legolcsóbb áron!

Berényi Bódog

vas- és acérbekeréskedés NAGYBECSKEREKEN.

Költségvetés és felvilágosítás levélbeni kérdésekre díjtalan.

Telefon 223. :: Telefon 223.

TÓTH JÓZSEF

ANDBOZ FÉRFI- ÉS NŐI-SZABÓ

NAGYBECSKEREK

HUNYADI-FŐ-UTCA

16-37.31

Elsőrendű

(723-64)

tűzifa, köszén, coak, antracit — Bar-naszén

100 kilogramm 1.80 K.

Annau és Schulz

Telefon 146. Korona-utca 25. szám.

Kronsteiner Károly-féle tartós és esőt álló mész

façade-festékek

(törvényileg védve)

50 nuanceban, kilogrammonként 24 f.-től feljebb. Évtizedek óta a legjobbnak bizonyultak és minden utánzatot tulszárnyalnak. — Egyedül célszerű festekanyag már festett façade-oknál.

Email façade-festékek, nem színhagyóak, egys zeri alapfestésen emailkemények — pusztán hidegvizvel felkeverve is már használhatóak. Antiszeptikus, mérégmentes, porösus. Ideális festék belső helyiségekhez, még nem festett façade-okhoz, faépítményekhez, nevezetesen: kamrákhoz, pavilonokhoz, kerítésekhez stb. Kaphatók minden nuanceban, költségük né-enként 5 fillér.

Mintakönyv, prospektus ingyen és bérmentve. Depot-tok minden nagyobb városban, Jarkovácon: Petrovics E.-nél

Karl Kronsteiner, Wien III., Hauptstrasse 120.

Ki akar szép lenni?

Kerés hölgy van a világon, ki a FÖLDES-féle **MARGIT-CRÈME** arkenőcsőt ne ismerje. A bőr mindennemű tisztatlanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít és az arc ideális, szép és tiszta lesz. Nemesak az arcból, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Az összes szépítőszernek között a

Földes-féle MARGIT-CRÈME

örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan és zsírtalan.

Nagy tége y 2, kicsi 1 korona, minden gyógytárban és drogériában. Kiváló toillet cikkek: Margit hölgypor (3 színben) 1.20 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-areviz 1 korona.

Tessék a záróvédjegyre ügyelni és csakis eredeti készítményt elfogadni, melynek ártalmatlanságáért és kitünő hatásáért 386b-7.5 felelősséget vállalok.

Készíti és postán küldi: **Földes Kelemen** gyógysz. Arad.

Kapható Nagybecskereken: Jakobi Armin, Kellner József, Vági Sándor gyógyszerárában és Melkuhn Dezső drogériájában

Örökös állást nyerhet bárki havi 500 kor. jövedelemmel, ha sorsjegyek részletfizetésre való eladásának képviselőt a **Budapesti Erzsébetvárosi Takarékp. Részvénytársaságnál** Budapest, VII., Károly-körut 13; elvállalja Szakértelem nem szükséges, mint mellékfolyóalkozás is üzhető.

Alaptőke 7 millió korona. 614-10.9

Fotografiai cikkek

Lumiére, Imperial, Lloyd lemezek, különféle levelezőlapok és papirook, aranyfürdő és fixirfürdők.

Metol, Hydrochinon s egyéb vegyszerek.

Fixiró különként 60 fillér.

Cartonok, keretek, stativok, veres lámpák, fűrdőtálak, másolókeretek, filmek, ragasztók s egyéb szükségelt kellékek jutányosan kaphatók.

Kovács Sándor drogériája Nagybecskerek. Telefonosz. 43. Telefonosz. 43.

522-(7)128

EREDETI **BOLINDER-féle** nyersolajmotorok és nyersolaj locomobilok

Sürgöny-csim: Szabóék. Telefon: 76-48 132-50

csak kaphatók.

Szabó Emil és Társánál

BUDAPEST VI., Teréz-körut 46. szám. Benzín motorok Szivógázmotorok. Teljes malomborendezések — Árjegysék ingyen és bérmentve. Kérjék a szimre ügyelni.

32-4-31 754-2.2

3321/1811. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nakófalva községben a II. segéd-jegyzői állás, mely 1000 kor. évi fizetés és 80 korona utiátalánnyal van javadalmazva, lemondás folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám legkésőbb folyó évi **augusztus 20-áig** benyujtsák.

A választást f. évi augusztus 21-én d. e. 9 órakor Nakófalva község-házánál fogom megejteni.

Nagykikinda, 1911. évi augusztus 3. 786-3.2 Vogel, tb. főszolgabíró.

Temesvári vásár - hirdetmény.

A folyó évi Szent Jakab **ORSZÁGOS VÁSÁRT** augusztus 10-től 14-ig bezárólag tartják meg.

Mindenféle állatok felhajtása esütörtök, 10-én reggel 5 órától kezdve van csak megengedve. Temesvár, 1911. évi július hó 1-én.

A rendőrkapitányságtól: **Beé Ferenc, rendőrkapitány.**